

**Uchwała Nr 201/XXX/17
Rady Powiatu w Pajęcznie
z dnia 30 października 2017 r.**

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pajęczańskim
na lata 2017 – 2021**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j. t. Dz. U. z 2017 r. poz.1868), w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j. t. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Powiatu Pajęczańskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pajęczańskim na lata 2017-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pajęczańskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Violetta Wanat-Sobczak

Załącznik
do uchwały nr 201/XXX/17
Rady Powiatu Pajęczańskiego
z dnia 30 października 2017r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE PAJĘCZAŃSKIM
NA LATA 2017-2021**

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY, PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY	3
III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE	5
IV. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY	8
V. DANE STATYSTYCZNE DOT. ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W POWIECIE PAJĘCZAŃSKIM ZA OKRES 2012-2016	9
VI. ANALIZA SWOT.....	23
VII. CELE PROGRAMU- SPOSÓB REALIZACJI I WSKAŹNIKI.....	24
VIII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	28
IX. MONITORING	29
X. ZAKOŃCZENIE.....	29

I. WPROWADZENIE

Jednym z ustawowych zadań własnych samorządu powiatowego jest realizacja powiatowego programu którego celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Przemoc, to zgodnie z definicją zawartą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390), jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny (w tym osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Dla właściwego ustalenia hierarchii działań mających na celu minimalizowanie skutków przemocy jest świadomość specyfiki tego zjawiska, jako zjawiska cyklicznego, które nie dotyka jedynie rodzin z tzw. marginesu społecznego, ale jak wskazują wyniki rozmaitych badań, występuje w wielu rodzinach i jest trudne do zdiagnozowania. Przemoc często jest ujawniana po latach od fazy jej aktywności, co powoduje specyficzna sytuacja społeczno-psychologiczna osób doznających przemocy domowej. W związku z łączącymi członków rodziny więziami przemoc w rodzinie jest problemem bardzo skomplikowanym, nie można go rozwiązać w sposób prosty i szybki, o czym świadczy m.in. fakt, że ustawodawca, zdając sobie z tego sprawę, opisał to zjawisko odrębną ustawą. Wskazał przy tym, że należy w sposób interdyscyplinarny temu zjawisku przeciwdziałać, stąd problematyka przemocy, poza ustawą o przeciwdziałaniu, pojawia się w wielu innych aktach prawnych, szczególnie dotyczących rodziny i szeroko rozumianej sfery społecznej, a ochrona przed negatywnymi skutkami doznawania przemocy jest wpisana do konstytucji.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18 i 71 podkreśla, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro winno być uwzględnione w krajowej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 72 Konstytucji, mówi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od jednostek władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą i demoralizacją.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY, PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

Na podstawie definicji należy wskazać, że przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, ale zjawiskiem cyklicznym, często mającym długoletnią historię, zwykle też powtarzającym się według zauważalnych prawidłowości. Można wyróżnić trzy następujące po sobie fazy cyklu przemocy:

- faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych (drobne nieporozumienia, błahostki, zachowania agresywne);
- faza ostrej przemocy - następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji, w tej fazie najczęściej występuje interwencja, ofiary decydują się wezwać pomoc czy złożyć skargę;
- faza miodowego miesiąca - jest to faza skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc na nowo uwodzi, przeprosza, obiecuje poprawę, jest uczynna, jednak bez specjalistycznej pomocy kończy się to nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia. Przemoc z czasem się nasila, za każdym razem zarówno zachowanie stosującego przemoc, jak i skutki są coraz bardziej dotkliwe. Domownicy doznający przemocy chcą wierzyć w zmianę, nawet „wbrew zdrowemu rozsądkowi”, bo łączą ich więzi rodzinne, dobre wspomnienia, przyzwyczajenia. Trzecia faza „miodowego miesiąca” jest z czasem coraz krótsza, staje się zaledwie tygodniową czy kilkudniową przerwą.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe, które akceptują pewne formy przemocowe, również niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy, w sposób nieświadomy, przyswajają sobie zachowania dorosłych będąc świadkami bądź ofiarami. Uczą się rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem przemocy. Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także problem alkoholowy w rodzinie. Wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu, a fakt bycia nietrzeźwym wykorzystuje jako czynnik usprawiedliwiający przemocowe zachowanie.

Do przemocy dochodzi gdy zachowania mające charakter agresywny stają się:

- intencjonalne - gdy przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie oraz bezwzględne podporządkowanie osoby doznającej przemocy;
- istnieje znacząca przewaga jednej strony nad drugą - osoba doznająca przemocy jest słabsza, a agresor znacznie silniejszy. Nie chodzi tylko o przewagę fizyczną, ale także materialną, psychiczną, kulturową i społeczną. W wyniku stosowania przemocy ta dysproporcja jeszcze bardziej się pogłębia;
- naruszają prawa i dobra drugiego człowieka – stosujący przemoc poniża, ośmiesza, pozbawia godności, godziwych warunków życia, tajemnicy korespondencji, zabrania kontaktów z rodziną. Wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa (prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.);
- powodują szkody fizyczne i psychiczne - osoba doznająca przemocy po długotrwałej sytuacji traumatycznej nabiera przekonania, że zasługuje na takie traktowanie.

Należy zaznaczyć, że osoby wypełniające zadania służbowe oraz instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością powzięły informacje o popełnianiu przestępstwa ściganego z urzędu, a takim jest przemoc domowa, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną, cywilną i dyscyplinarną. Najczęstszymi przejawami przemocy domowej są zdarzenia:

- uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób (art. 217 k.k.- ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego);
- znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osoba nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 k.k.);
- grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona (art. 190 k.k.- ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- wzbudzanie u innej osoby uzasadnionego okolicznościami poczucia zagrożenia lub naruszenie jej prywatności poprzez uporczywe nękanie (art. 190a §1 k.k.- ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zgwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności (art. 197 k.k.- ściganie na wniosek pokrzywdzonego; /przestępstwo to popełnia również małżonek, który dopuszcza się zgwałcenia współmałżonka);
- spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa (art. 157§1 i 2 k.k.- ściganie na wniosek pokrzywdzonego);

- uporczywe uchylanie się od wykonania ciężącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (art.209 k.k.- ściganie na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu);

- rozpijanie małoletniego, przez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia takiego napoju (art.208 k.k.).

Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, podejmują działania w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Procedurę postępowania oraz formularze określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. nr 209, poz. 1245). Uruchomienie procedury następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta - A przez przedstawiciela jednej z wyżej wymienionych służb i niezwłoczne przekazanie wypełnionego formularza do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Wszczynając procedurę podejmuje się jednocześnie działania zapewniające bezpieczeństwo osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.

- Niebieska Karta A- formularz zawieraj m.in. dane ogólne/identyfikacyjne, dane dotyczące formy przemocy, stanu zdrowia osoby krzywdzonej oraz dane dotyczące osoby podejrzanej o stosowanie przemocy (wszczęcie procedury). Wypełniony formularz (oryginał), przekazuje się niezwłocznie do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, celem prowadzenia dalszych działań;

- Niebieska Karta B- formularz zawiera informacje dla osoby doznającej przemocy, telefony kontaktowe, procedury itp., otrzymuje go osoba doznająca przemocy;

- Niebieska Karta C- formularz zawiera analizę sytuacji przemocowej, wypełnia go zespół interdyscyplinarny na posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zespół opracowuje indywidualny plan pomocy (z przedstawicielami jednostek pomocy społecznej, policji, ochrony zdrowia, oświaty);

- Niebieska Karta D- formularz dotyczy danych osoby podejrzanej o stosowanie przemocy, formularz wypełnia się z udziałem tej osoby na posiedzeniu zespołu lub grupy roboczej.

Zakończenie procedury „ Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy osobie doznającej przemocy oraz jej rodzinie.

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Zjawisko przemocy w rodzinie powoduje poważne skutki rzutujące na jakość życia rodziny, dotyka jej członków również w przyszłości, zasoby zaangażowane w minimalizowanie tych skutków są znacznym obciążeniem dla społeczności, stąd ustawodawca przewidział wdrożenie różnorodnych działań, na poziomie samorządu, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku, by rozwiązać je całościowo, nie tylko reagując na zaistniałe już zdarzenie. W związku z tym samorząd powiatowy został zobligowany do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

Opierając się na zasobach istniejących na terenie powiatu można wskazać, że system wsparcia dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie opiera się na Gminnych Zespołach Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ośrodkach pomocy społecznej, Komendzie Powiatowej Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie, które wykonując swoje działanie we współpracy z Sądem Rejonowym oraz Prokuraturą. W systemie należy również wymienić instytucje kultury i oświaty, które działają w zakresie profilaktyki oraz stowarzyszenia wspierające osoby doznające przemocy, np. Kluby AA.

Na poziomie gmin działania związane ze wsparciem osób uwięzionych w przemoc domową, w formie bardzo zróżnicowanej wykonują ośrodki pomocy społecznej, które zgodnie z art.7 pkt. 7 ustawy o pomocy społecznej są zobowiązane do udzielania pomocy osobom oraz ich rodzinom w szczególności z powodu przemocy w rodzinie. Ośrodki pomocy społecznej są zobowiązane m.in. do prowadzenia konsultacji i porad w sprawach przemocy w rodzinie, udziału w sporządzaniu diagnozy sytuacji rodzinnej w kontekście przemocy w rodzinie, udzielania poradnictwa psychologicznego i prawnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Obejmują rodziny wsparciem asystenta, który ma wspomóc rodzinę w sytuacji kryzysowej. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, pracownicy socjalni wykonujący obowiązki służbowe w porozumieniu z funkcjonariuszem Policji oraz przedstawicielem ochrony zdrowia, mają prawo odebrać dziecko z rodziny w trybie interwencji.

Ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu pajęczańskiego:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pajęcznie, ul. Parkowa 8/12, 34 3111013.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach, ul. Urzędowa 1, 44 6846056.
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działoszynie, ul. Grota-Roweckiego 1, 43 8413656.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Wielkich, ul. Częstochowska 14, 34 3110778,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzęśni, ul. Kościuszki 16, 44 6317184.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemkowicach, Plac Wolności 1, 44 8417269.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiełczygłowie, ul. Tysiąclecia 25, 438425022.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Brzeźnicy, ul. Kościuszki 103, tel. 34 3119670.

W każdej z ośmiu gmin powiatu funkcjonują też Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest koordynowanie udzielanego wsparcia rodzinom oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również zbieraniem i przekazywaniem informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie, jak również gromadzeniem informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku. W gminach funkcjonują również Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które w ramach swojej działalności często podejmują działania wobec rodzin dotkniętych przemocą, bardzo często występującą w sytuacji nadużywania alkoholu.

Zadania powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie, najczęściej udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym w kryzysie, w tym dotkniętym przemocą domową poprzez udzielanie informacji oraz w razie potrzeby specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, kieruje do właściwych instytucji. Gromadzi i publikuje dane instytucji pomocowych, w ramach Centrum działa Punkt Konsultacyjny. W wypadku zapotrzebowania, skierowania przez sąd, ma zapewnić udział w programie korekcyjno – edukacyjnym.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie, ul 1 Maja 13/15, tel. 34 3111056.

Sąd Rejonowy w Wieluniu w związku ze zjawiskiem przemocy domowej zajmuje się rozstrzyganiem spraw z wniosków Prokuratury bądź Policji w sprawie orzekania środków karnych wobec sprawców przemocy w rodzinie oraz orzekaniem wobec sprawców przemocy obowiązków przewidzianych w art. 72 §1 kodeksu karnego, m.in. powstrzymywania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających, poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu albo oddziaływaniom terapeutycznym, uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonymi lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób, opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym i jeżeli sprawca tego nie uczyni zastosowaniem środka izolacyjnego w postaci tymczasowego aresztowania.

Zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonują m.in. czynności związane ze sprawowaniem dozorów nad skazanymi z art. 207 §1 Kodeksu Karnego (dot. osób znęcających się fizycznie lub psychicznie nad osobą). W ramach sprawowanych dozorów kuratorzy zawodowi dla dorosłych wykonują czynności kontrolne, diagnostyczne i resocjalizacyjne w stosunku do skazanych oraz czynności doradczo-edukacyjne dla członków rodzin dozorowanych, tj. żon i dzieci.

- II Wydział Karny, Plac Jagielloński 1, tel. 43 84 20 183; 43 84 20 147.
- III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Plac Jagielloński 1, tel. 43 84 20 175.

Prokuratura Rejonowa w Wieluniu przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa, prowadzi i nadzoruje postępowania przygotowawcze, m.in. dotyczące przemocy w rodzinie mające na celu sprawdzenie czy popełniono przestępstwo, zlecenie zebrania i zabezpieczenia dowodów, zatrzymanie podejrzanego o popełnienie przestępstwa.

- Prokuratura Rejonowa w Wieluniu, ul Kilińskiego 12, tel. 43 843-78-20

Kolejną instytucją jest Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie wraz z Komendą w Działoszynie. Do zadań Policji mających na celu ochronę ofiar przemocy domowej zgodnie z obowiązującym prawem należy: interwencja w sytuacji uzyskania zgłoszenia o przemocy w rodzinie, uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”, sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa), zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia, wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa, zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa, podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy, udzielenie informacji osobom doświadczającym przemocy o możliwości uzyskania pomocy.

- Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie, ul. 1 Maja 52, tel. 0-34 311 41-11, 311 20 06

W zakresie szeroko pojętej profilaktyki zadania powiatu wykonuje Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pajęcznie, z filią w Działoszynie. Poradnia umożliwia konsultacje, prowadzi poradnictwo, w razie zapotrzebowania terapię oraz interwencję kryzysową. Organizowane są programy i spotkania profilaktyczne o szerokim spektrum, w szczególności związane z zachowaniami agresywnymi, negatywnymi emocjami i stresem.

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pajęcznie, ul. Wiśniowa 34/38, 034 311 24

Należy wskazać, że powyższy katalog instytucji, nie jest zamknięty, w działania profilaktyki skierowanej w celu minimalizacji zjawiska przemocy wpisują się szkoły, placówki przedszkolne, instytucje kultury przez organizowanie różnorodnych akcji i inicjatyw z zakresu zapobiegania przemocy oraz branie udział w programach lokalnych i krajowych. Często te instytucje jako pierwsze sygnalizują pojawienie się symptomów świadczących o możliwości pojawienia się zachowań przemocowych w rodzinach. Również organizacja czasu wolnego przez te i inne instytucje, stowarzyszenia wpisuje się w zadanie profilaktyki ponieważ zmierzają do wyrobienia pozytywnych nawyków, właściwych wzorców zachowań, życia bez przemocy. Także stowarzyszenia, np. kluby abstynenta, przez spotkania dorosłych członków rodzin, prowadzą działalność z zakresu wsparcia, co również leży w sferze przeciwdziałania przemocy.

IV. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY

Problem zjawiska przemocy jest ujmowany w dokumentach prawnych zarówno polskich, jak i międzynarodowych. Dokumenty o randze międzynarodowej to m.in.: Konwencja o prawach dziecka z 1989 roku, Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993, Karta Praw Podstawowych z 2000 roku, Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działaniach w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet z 2004 roku. Z dokumentów krajowych wpisują się w przeciwdziałanie zjawisku przemocy, przede wszystkim: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozporządzenie w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz kwalifikacji osób mogących takie oddziaływania prowadzić, o przemocy mówi również Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Zapisy o przeciwdziałaniu przemocy znajdują się w wielu innych dokumentach, w szczególności można wymienić:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1769),
3. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 682 ze zm.),
4. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 487),
5. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 783),
6. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 697),
7. Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1782),
8. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 1137),
9. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1749),
10. Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 459),
11. Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817),

12. Uchwałę nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014- 2020 (M.P. 2014, poz. 445),
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie Procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. z 2011r., nr 209, poz. 1245)
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. nr 201 poz. 1334),
15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-educacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-educacyjne (Dz. U. z 2011r., nr 50 poz.259).

Na podstawie powyższych zapisów prawa realizowane są na poziomie krajowym różnorakie programy i kampanie, prowadzone są ogólnopolskie instytucje pomocowe, które działają w celu przeciwdziałania przemocy. Realizowane są Krajowe i Wojewódzkie Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, prowadzi się kampanie mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie m.in. Ogólnopolska Kampania Społeczna na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na terenie kraju funkcjonuje wiele ogólnodostępnych miejsc, w których osoba doznająca przemocy może otrzymać wsparcie, jest to prawie czterdzieści Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, funkcjonują Ośrodki Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem w ramach projektu "Sieć pomocy ofiarom przestępstw" realizowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Działają też wiele organizacji pomocowych np.: Fundacja „Dajemy dzieciom siłę”, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia”, które skupiają się przede wszystkim na przeciwdziałaniu przemocy.

Powiatowe Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, których realizacja wynika z zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy wpisują się w/w ogólnopolskie działania, ich cele są zbieżne z celami Krajowego i Wojewódzkich Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ponieważ zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce, jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, zmiany świadomości społecznej, ale przede wszystkim skoordynowania działań tak na poziomie krajowym jak i samorządu lokalnego. Bez tej horyzontalnej perspektywy można jedynie interweniować w wypadku zaistnienia przemocy, ale systemowy problem społeczny pozostanie nierozwiązany powodując dalsze negatywne konsekwencje społeczne.

V. DANE STATYSTYCZNE DOT. ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W POWIECIE PAJĘCZAŃSKIM ZA OKRES 2012-2016

Dane służące zobrazowaniu skali zaistniałego zjawiska stosowania przemocy i stosowanych działań szeroko rozumianej profilaktyki tego zjawiska pozyskano z instytucji wykonujących zadania tak wobec osób stosujących przemoc jak i wobec osób doznających przemocy. Były to przede wszystkim: szkoły, przedszkola, biblioteki publiczne, miejsko gminne domy kultury, kluby sportowe, urzędy gmin, ośrodki pomocy społecznej, gminne zespoły interdyscyplinarne, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie. W celu właściwego przedstawienia

podejmowanych przez wymienione instytucje działań wyodrębniono dwie podstawowe grupy danych: liczbę osób oraz ilość działań, akcji bądź kampanii, co pozwoliło na odpowiednie opisanie problematyki. Na tej podstawie, powstało poniższe zestawienie zawierające m.in. wszystkie dane z monitorowanych w ramach realizacji „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pajęczańskim na lata 2011-2016” obszarów. Zebrane informacje przedstawione zostały w formie opisowej, tabelarycznej oraz w formie wykresów. Dane te obrazują jak zmieniały swoją formę i natężenie działania skierowane w celu zapobiegania zjawisku przemocy oraz minimalizowania jej skutków. Poniższe dane zostały przedstawione w kolejności: profilaktyka, działania wspierające osoby doznające przemocy, działania skierowane wobec osób stosujących przemoc.

1. Edukacja dzieci i młodzieży dane pochodzą z: szkoły, kluby sportowe, miejsko-gminne ośrodki kultury, urzędy gmin, przedszkola, ośrodki pomocy społecznej, gminne komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, biblioteki publiczne, poradnie pedagogiczne, policja.

W 2012 roku grupa dzieci i młodzieży stanowiła ogólną liczbę osób czyli 5 630 w tym: (1390 Gmina Pajęczno, 169 Gmina Nowa Brzeźnica, 380 Gmina Sulmierzyce, 1008 Gmina Rząśnia, 1248 Gmina Siemkowice, 439 Gmina Strzelce Wielkie, 600 Gmina Działoszyn oraz 396 Gmina Kielczygłów). Ilość odbytych działań, akcji czy kampanii itp. wyniosła 74 (2 Gmina Nowa Brzeźnica, 7 Gmina Rząśnia, 54 Gmina Siemkowice, 7 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Działoszyn, 2 Gmina Kielczygłów).

Zauważono znacznie mniejszą liczbę osób w 2013 roku. Ogólna liczba dzieci i młodzieży objętych działaniem wyniosła 4131 w tym: (1676 Gmina Pajęczno, 40 Gmina Nowa Brzeźnica, 160 Gmina Sulmierzyce, 1223 Gmina Siemkowice, 55 Gmina Strzelce Wielkie, 620 Gmina Działoszyn, 357 Gmina Kielczygłów). Zmniejszyła się także ilość działań: z 74 na 73, gdzie: (22 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Sulmierzyce, 40 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Działoszyn, 6 Gmina Kielczygłów).

Można stwierdzić, że z roku na rok zmniejsza się ilość osób objętych działaniem, ponieważ w 2014 roku wyniosła 3917 (40 Gmina Rząśnia, 1645 Gmina Pajęczno, 1040 Gmina Siemkowice, 200 Gmina Strzelce Wielkie, 390 Gmina Nowa Brzeźnica, 602 Gmina Kielczygłów), gdzie w ubiegłym była to liczba 4131 osób. Natomiast ilość działań, akcji itp. to 44 (1 Gmina Rząśnia, 5 Gmina Pajęczno, 16 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Strzelce Wielkie, 18 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Kielczygłów).

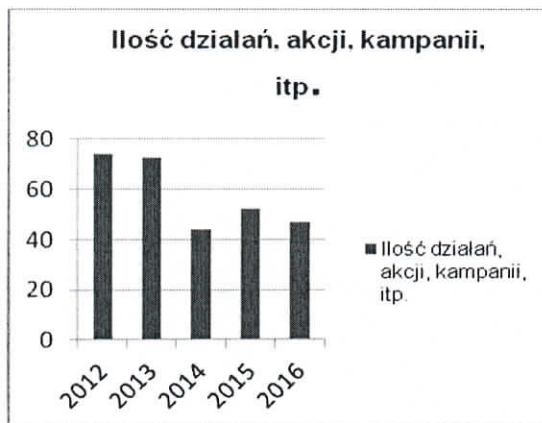
Liczba osób, która została objęta działaniem w 2015 roku wyniosła 4589 (602 Gmina Kielczygłów, 1000 Gmina Siemkowice, 228 Gmina Rząśnia, 8 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Sulmierzyce, 2 Gmina Pajęczno, 6 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Działoszyn). Ilość działań jakie podjęto wyniosła 52 (10 Gmina Kielczygłów, 15 Gmina Siemkowice, 5 Gmina Rząśnia, 8 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Sulmierzyce, 2 Gmina Pajęczno, 6 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Działoszyn). Jest to o 8 więcej zorganizowanych poczynań niż w roku ubiegłym.

Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2016 roku to 4662 (610 Gmina Kielczygłów, 960 Gmina Siemkowice, 793 Gmina Rząśnia, 704 Gmina Nowa Brzeźnica, 100 Gmina Sulmierzyce, 1080 Gmina Pajęczno, 415 Gmina Strzelce Wielkie). Ilość działań wyniosła 47 (6 Gmina Kielczygłów, 10 Gmina Siemkowice, 5 Gmina Rząśnia, 15 Gmina Nowa Brzeźnica, 2 Gmina Sulmierzyce, 5 Gmina Pajęczno, 4 Gmina Strzelce Wielkie).

Wykres 1. Edukacja dzieci i młodzieży.

Wykres 2. Edukacja dzieci i młodzieży.

Porównując lata realizacji Programu w sferze dotyczącej edukacji dzieci i młodzieży można stwierdzić, że spadła liczba przeprowadzonych akcji i równocześnie zmniejszyła się liczba osób w nich uczestniczących.

Tabela 1.

Rok	Liczba dzieci i młodzieży	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	5630	74
2013	4131	73
2014	3917	44
2015	4589	52
2016	4662	47

2. Edukacja dorosłych i rodziców. Profilaktyka wobec osób dorosłych dane z : szkoły, ośrodki pomocy społecznej, poradnie życia rodzinnego, urzędy gmin i ośrodki zdrowia.

Ogólna liczba osób, która została objęta działaniem w 2012 roku wyniosła 1112 w tym: (10 Gmina Brzeźnica, 160 Gmina Sulmierzyce, 464 Gmina Rząśnia, 113 Gmina Strzelce Wielkie, 365 Gmina Kiełczygłów).

W roku 2013 uczestniczyło ogółem 791 osób w tym: (110 Gmina Sulmierzyce, 50 Gmina Strzelce Wielkie, 181 Gmina Kiełczygłów, 450 Gmina Pajęczno). Jest to znacznie mniejsza liczba niż w 2012 roku.

Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2014 roku wyniosła 1280 (8 Gmina Sulmierzyce, 765 Gmina Pajęczno, 417 Gmina Siemkowice, 30 Gmina Strzelce Wielkie, 20 Gmina Nowa Brzeźnica, 40 Gmina Kiełczygłów.) Liczba osób znacznie się powiększyła w porównaniu do poprzedniego roku, aż o 489 osób.

W roku 2015 objętych działaniem zostało 1539 osób, z czego: (400 Gmina Siemkowice, 86 Gmina Rząśnia, 20 Gmina Sulmierzyce, 745 Gmina Pajęczno, 342 Gmina Strzelce Wielkie). Liczba ta zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego roku.

Całościowa liczba osób objętych takim działaniem w 2016 roku wyniosła 2126 (80 Gmina Kiełczygłów, 335 Gmina Siemkowice, 356 Gmina Rząśnia, 95 Gmina Nowa Brzeźnica, 500 Gmina Sulmierzyce, 735 Gmina Pajęczno, 25 Gmina Strzelce Wielkie).

Wykres 3. Edukacja dorosłych.

Z powyższego wykresu można odczytać, iż liczba dorosłych zainteresowanych wiedzą na temat przemocy znacznie wzrosła, co może oznaczać istnienie większej potrzeby zdobywania informacji na temat zjawiska przemocy wśród osób dorosłych.

Tabela 2.

Rok	Liczba dorosłych	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2012	1112	X
2013	791	X
2014	1280	X
2015	1539	X
2016	2126	X

3. Edukacja grup społecznych i zawodowych zajmujących się problematyką przemocy dane z: urzędy gmin, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminne ośrodki pomocy społecznej.

W 2012 roku ilość działań edukacyjnych sprowadziła się do 6 (1 Gmina Nowa Brzeźnica, 1 Gmina Rząśnia, 1 Gmina Siemkowice, 3 Gmina Kiełczygłów).

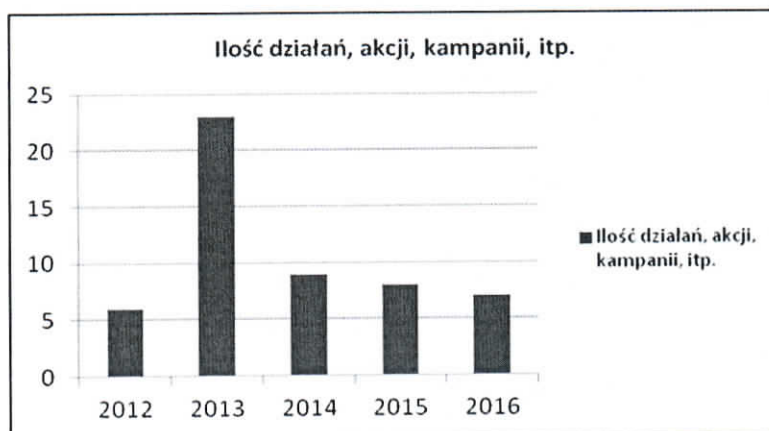
W roku 2013 stwierdzono 23 działania, w tym: (2 Gmina Strzelce Wielkie, 3 Gmina Sulmierzyce, 2 Gmina Nowa Brzeźnica, 15 Gmina Kiełczygłów, 1 Gmina Siemkowice).

Ilość działań, akcji, kampanii w 2014 roku wyniosła 9 (1 Gmina Pajęczno, 1 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Nowa Brzeźnica, 4 Gmina Kiełczygłów). Liczba ta znacznie się pomniejszyła do ubiegłego roku, aż o 14 działań.

W roku 2015 ilość działań podejmowanych w tym zadaniu wyniosła 8 (1 Gmina Kiełczygłów, 1 Gmina Siemkowice, 4 Gmina Nowa Brzeźnica, 2 Gmina Strzelce Wielkie).

Ilość działań jakie wszczęto w 2016 roku usytuowała się w liczbie 7 (4 Gmina Kiełczygłów, 1 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Nowa Brzeźnica, 1 Gmina Sulmierzyce).

Wykres 4. Edukacja grup społecznych i zawodowych zajmujących się problematyka przemocy.

Liczba działań zorientowanych na edukację grup społecznych i zawodowych zajmujących się problematyka przemocy plasuje się na niskim poziomie. Znaczący wzrost odnotowano jedynie w roku 2013.

Tabela 3.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	X	6
2013	X	23
2014	X	9
2015	X	8
2016	X	7

4. Kampanie informacyjne. Dane z: gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, gminne ośrodki pomocy społecznej.

Ilość działań jakie podjęto w 2012 roku to 306 w tym: (4 Gmina Pajęczno, 301 Gmina Rząśnia, 1 Gmina Kielczygłów).

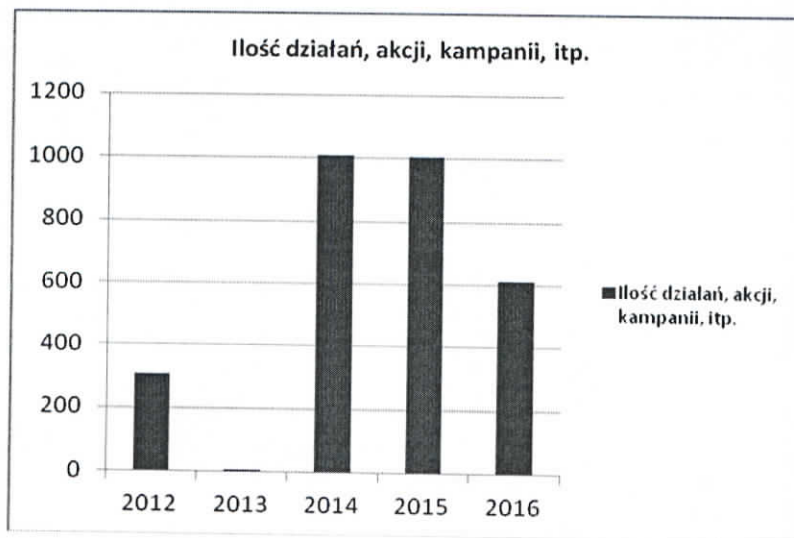
W 2013 roku liczba działań wyniosła 6 (2 Gmina Strzelce Wielkie, 1 Gmina Rząśnia, 3 Gmina Pajęczno), co oznacza spadek aż o 300 poczynań.

Porównując rok 2014 z poprzednimi znacznie wzrosła liczba działań w regionie. Ich ilość wyniosła 1012, w tym: (1 Gmina Rząśnia, 2 Gmina Sulmierzyce, 1000 Gmina Pajęczno, 1 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Strzelce wielkie, 1 Gmina Nowa Brzeźnica, 6 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

Ilość działań jakie podjęto w 2015 roku to 1007, w tym: (1 Gmina Siemkowice, 3 Gmina Sulmierzyce, 1000 Gmina Pajęczno, 1 Gmina Strzelce Wielkie, 1 Gmina Działoszyn, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

W 2016 roku poczyniono działania, gdzie ich liczba wyniosła 612 (1 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Rząśnia, 1 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Sulmierzyce, 600 Gmina Pajęczno, 2 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Działoszyn, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

Wykres 5. Kampanie informacyjne.

Z powyższego wykresu wynika, że ostatnie trzy lata pokazują, że ilość prowadzonych działań ustabilizowała się.

Tabela 4.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	X	306
2013	X	6
2014	X	1012
2015	X	1007
2016	X	612

5. Promowanie właściwych postaw społecznych przez media. Dane z: gminne ośrodki pomocy społecznej, szkoły, policję, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie.

Liczba działań jakie podjęto w 2012 roku to 9 w tym: (4 Gmina Pajęczno, 4 Gmina Kiełczygłów, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

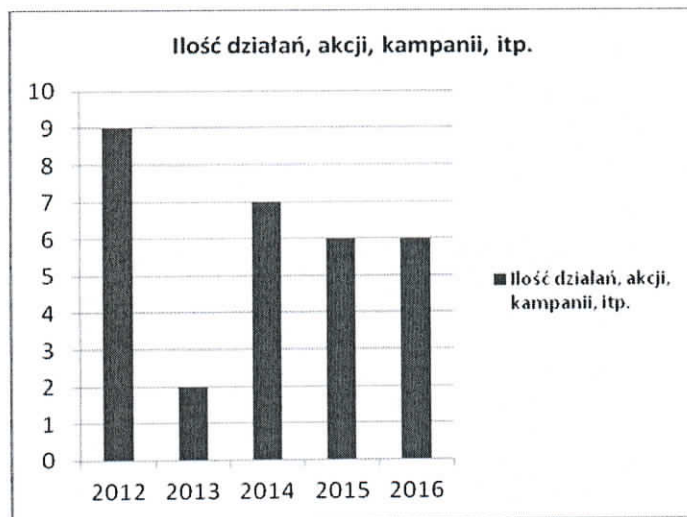
W ubiegłym roku liczba stanowiła 9 działań natomiast w 2013 roku zorganizowane były jedynie 2 działania, gdzie: (1 Gmina Kiełczygłów, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

Ilość działań jakie podjęto w 2014 roku to 7 (1 Gmina Sulmierzyce, 1 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Nowa Brzeźnica, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

W 2015 roku podjęto poczynania, gdzie ilość ich wyniosła 6 (1 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Rząśnia, 1 Gmina Sulmierzyce, 2 Gmina Pajęczno, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

Ilość działań podjętych w 2016 roku wyniosła także 6 (1 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Rząśnia, 1 Nowa Brzeźnica, 2 Gmina Pajęczno, 1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie).

Wykres 6. Promowanie właściwych postaw społecznych przez Internet, prasę, radio.

Wykres przedstawia ilość działań jakie podjęto w promowaniu postaw społecznych poprzez media. W roku 2012 podjęto 9, natomiast w 2013 spadło do 2. W następnym roku ilość działań uległa zwiększeniu do 7, a w 2015 i 2016 uplasowała się na tych samych stopniach, czyli na 6. Można przyjąć, że rokrocznie działania są realizowane na podobnym poziomie.

Tabela 5.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	X	9
2013	X	2
2014	X	7
2015	X	6
2016	X	6

6. Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę. Dane z: gminne ośrodki pomocy społecznej, policja.

W roku 2012 ogólna liczba osób objęta działaniem stanowiła 58 (8 Gmina Pajęczno, 8 Gmina Nowa Brzeźnica, 10 Gmina Sulmierzyce, 22 Gmina Siemkowice, 5 Gmina Działoszyn, 5 Gmina Kielczygłów).

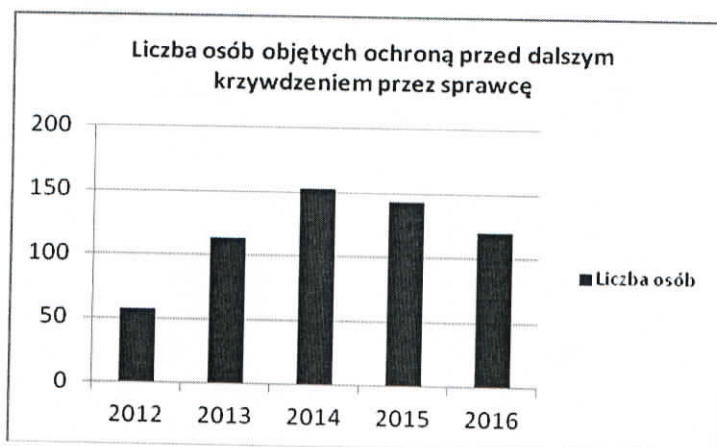
W roku 2012 całkowita liczba osób biorących udział w zadaniu wynosiła 58 natomiast w 2013 aż 114, w tym: (12 Gmina Sulmierzyce, 18 Gmina Działoszyn, 7 Gmina Nowa Brzeźnica, 34 Gmina Rząśnia, 18 Gmina Pajęczno, 8 Gmina Kielczygłów, 17 Gmina Siemkowice).

Ogólna liczba osób w roku 2014 wyniosła 153 (42 Gmina Rząśnia, 11 Gmina Sulmierzyce, 26 Gmina Działoszyn, 31 Gmina Pajęczno, 23 Gmina Siemkowice, 12 Gmina Strzelce Wielkie, 8 Gmina Nowa Brzeźnica).

Liczba osób, która została objęta działaniem w 2015 roku wyniosła 144 (41 Gmina Siemkowice, 3 Gmina Rząśnia, 9 Gmina Nowa Brzeźnica, 29 Gmina Sulmierzyce, 19 Gmina Pajęczno, 8 Gmina Strzelce Wielkie, 35 Gmina Działoszyn).

Całkowita liczba osób w 2016 roku, które zostały objęte działaniem liczyła 120, w tym: (20 Gmina Kietczygłów, 15 Gmina Siemkowice, 6 Gmina Rząśnia, 8 Gmina Nowa Brzeźnica, 11 Gmina Sulmierzyce, 24 Gmina Pajęczno, 12 Gmina Strzelce Wielkie, 24 Gmina Działoszyn).

Wykres 7. Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę.

Z powyższego wykresu wynika, że w porównaniu do roku 2012, w kolejnych latach znacznie wzrosła liczba osób, którym zapewniono ochronę przed sprawcą i ustabilizowała się, co może oznaczać sprawniejszą działalność służb w tym zakresie.

Tabela 6.

Rok	Liczba dorosłych i rodziców	Ilość działań, akcji, kampanii itp.
2012	58	X
2013	114	X
2014	153	X
2015	144	X
2016	120	X

7. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą. Dane z: zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, policję, ośrodki zdrowia, szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie.

Ogólna liczba osób objętych działaniem w 2012 roku wyniosła 234 w tym: (32 Gmina Pajęczno, 7 Gmina Nowa Brzeźnica, 8 Gmina Sulmierzyce, 20 Gmina Rząśnia, 41 Siemkowice, 18 Gmina Strzelce Wielkie, 15 Gmina Działoszyn, 27 Gmina Kietczygłów, 66 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie). Ilość działań, akcji, kampanii jakie podjęto to 7 w tym: (2 Gmina Działoszyn, 2 Gmina Siemkowice).

Całkowita liczba osób objętych działaniem w 2013 roku wynosi 419, w tym: (24 Gmina Strzelce Wielkie, 6 Gmina Sulmierzyce, 91 Gmina Działoszyn, 14 Gmina Nowa Brzeźnica, 102 Gmina Rząśnia, 66 Gmina Pajęczno, Gmina Kietczygłów, 34 Gmina Siemkowice, 24 Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Pajęcznie). Ilość działań, akcji, kampanii itp. to 12 (10 Gmina Pajęczno, 2 Gmina Siemkowice).

W 2014 roku ogólna liczba osób wyniosła 493 (93 Gmina Rząśnia, 80 Gmina Sulmierzyce, 78 Gmina Działoszyn, 26 Gmina Pajęczno, 72 Gmina Siemkowice, 42 Gmina Strzelce Wielkie, 17 Gmina Nowa Brzeźnica, 85 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie). Ilość działań wykazała liczbę 43 (2 Gmina Sulmierzyce, 40 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Nowa Brzeźnica).

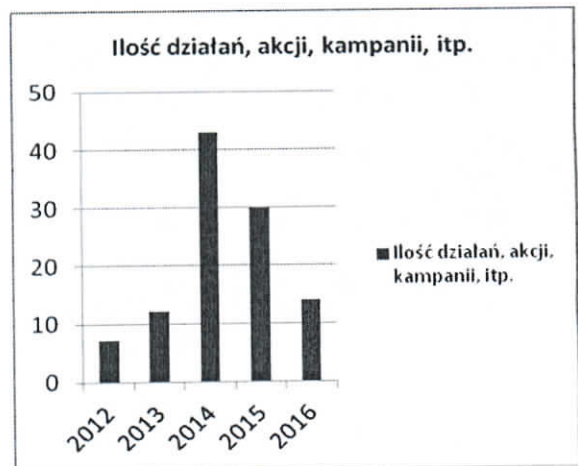
Ogólna liczba osób w 2015 roku w stosunku do ubiegłego roku minimalnie się zwiększyła. W tym okresie wyniosła 367 (14 Gmina Kielczygłów, 70 Gmina Siemkowice, 37 Gmina Rząśnia, 18 Gmina Nowa Brzeźnica, 28 Gmina Sulmierzyce, 50 Gmina Pajęczno, 30 Gmina Strzelce Wielkie, 105 Gmina Działoszyn, 15 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie). Ilość działań jakie wykonano to 30 (30 Gmina Siemkowice).

Całkowita liczba ludzi objętych działaniem w 2016 roku wyniosła 405 (38 Gmina Kielczygłów, 110 Gmina Siemkowice, 10 Gmina Rząśnia, 16 Gmina Nowa Brzeźnica, 60 Gmina Sulmierzyce, 50 Gmina Pajęczno, 37 Gmina Strzelce Wielkie, 72 Gmina Działoszyn, 12 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie). W roku ubiegłym liczba ta była mniejsza o 38 osób. Ilość podjętych działań wyniosła 14 (4 Gmina Strzelce Wielkie, 10 Gmina Siemkowice).

Wykres 8. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Wykres 9. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Wykres pierwszy pokazuje, że liczba osób objętych działaniem oscyluje stale w okolicy 350-400, jedynie w 2012 roku była znacząco mniejsza, Na drugim wykresie widać, że ilość działań poza latami 2014 – 2015 jest stała około 15, co pokazuje, że udzielanie wsparcia należy utrzymywać na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

Tabela 7.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	234	7
2013	419	12
2014	493	43
2015	367	30
2016	405	14

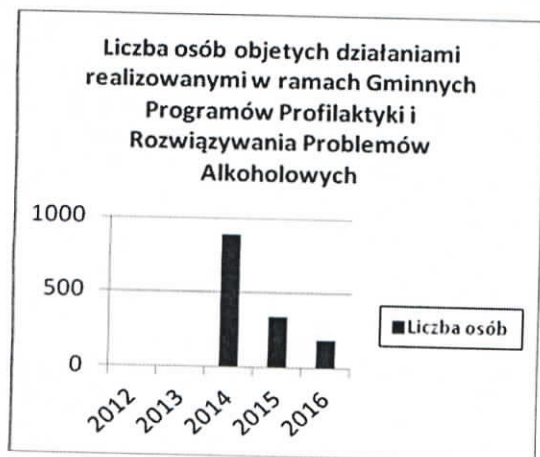
8. Działania realizowane w ramach Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane przez gminne komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ogólna ilość ludzi objętych działaniem na rok 2014 wyniosła 884 (95 Gmina Rząśnia, 706 Gmina Sulmierzyce, 10 Gmina Działoszyn, 40 Gmina Siemkowice, 30 Gmina Strzelce Wielkie, 3 Gmina Nowa Brzeźnica). Ilość działań jakie podjęto to 151 (2 Gmina Rząśnia, 124 Gmina Sulmierzyce, 10 Gmina Działoszyn, 13 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Strzelce Wielkie).

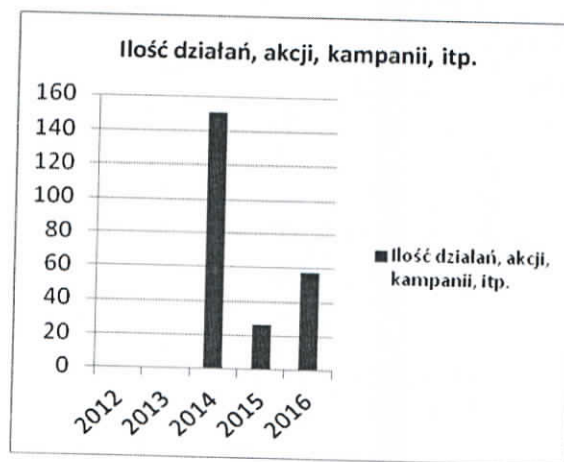
Liczba osób uczestnicząca w tym działaniu w roku 2015 to 340 (30 Gmina Siemkowice, 14 Gmina Nowa Brzeźnica, 40 Gmina Sulmierzyce, 7 Gmina Pajęczno, 240 Gmina Strzelce Wielkie, 9 Gmina Działoszyn) natomiast ogół działań jakie podjęto wyniósł 27 (13 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Nowa Brzeźnica, 2 Gmina Sulmierzyce, 1 Gmina Pajęczno, 1 Gmina Strzelce Wielkie, 9 Gmina Działoszyn).

W roku 2016 brało udział 193 osoby (15 Gmina Siemkowice, 70 Gmina Rząśnia, 7 Gmina Nowa Brzeźnica, 20 Gmina Sulmierzyce, 3 Gmina Strzelce Wielkie, 12 Gmina Działoszyn). Jest to znacznie mniejsza miara niż w roku ubiegłym. Ilość działań jakie podjęto wyniosła 58 (12 Gmina Siemkowice, 4 Gmina Rząśnia, 7 Gmina Nowa Brzeźnica, 20 Gmina Sulmierzyce, 3 Gmina Strzelce Wielkie, 12 Gmina Działoszyn).

Wykres 10. Działania realizowane w ramach Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wykres 11. Działania realizowane w ramach Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za 2012 i 2013 brak danych. W 2014 roku ilość ta wyniosła 884 osoby, w 2015 – 340 a w 2016 zaledwie 193 osoby. Liczba działań przedstawiona na wykresie 13 jest również podobna, całość danych wskazuje na tendencję spadkową.

Tabela 8.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	X	X
2013	X	X
2014	884	151
2015	340	27
2016	193	58

9. Prowadzenie spraw dotyczących przemocy domowej. Dane z: zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, policja, ośrodki zdrowia i szkoły.

Liczba osób objętych działaniem w 2012 roku wyniosła 111 (16 Gmina Pajęczno, 4 Gmina Nowa Brzeźnica, 10 Gmina Sulmierzyce, 26 Gmina Rząśnia, 22 Gmina Siemkowice, 12 Gmina Strzelce Wielkie, 11 Gmina Działoszyn, 10 Gmina Kiełczygłów). Ilość działań jakie podjęto wyniosła 8, w tym: (4 Gmina Siemkowice, 1 Gmina Działoszyn, 3 Gmina Kiełczygłów).

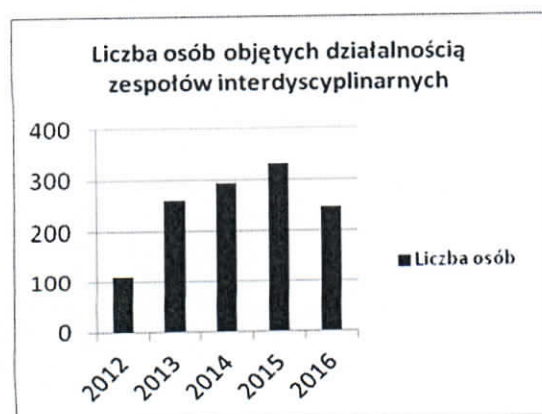
Porównując 2013 rok do 2012 liczba osób objętych działaniem wyniosła o 150 więcej czyli 261 (50 Gmina Sulmierzyce, 73, Gmina Działoszyn, 14 Gmina nowa Brzeźnica, 68 Gmina Rząśnia, 24 Gmina Pajęczno, 16 Gmina Kiełczygłów, 16 Gmina Siemkowice). Ilość działań jakie wykonano to 10 (2 Gmina Strzelce Wielkie, 2 Gmina Kiełczygłów, 6 Gmina Siemkowice).

W roku 2014 całkowita liczba osób objętych działaniem minimalnie się zwiększyła do roku ubiegłego, czyli wyniosła 292 (84 Gmina Rząśnia, 22 Gmina Sulmierzyce, 52 Gmina Działoszyn, 17 Gmina Pajęczno, 44 Gmina Siemkowice, 38 Gmina Strzelce Wielkie, 17 Gmina Nowa Brzeźnica, 18 Gmina Kiełczygłów) a ilość działań wyniosła 1 (1 Gmina Siemkowice).

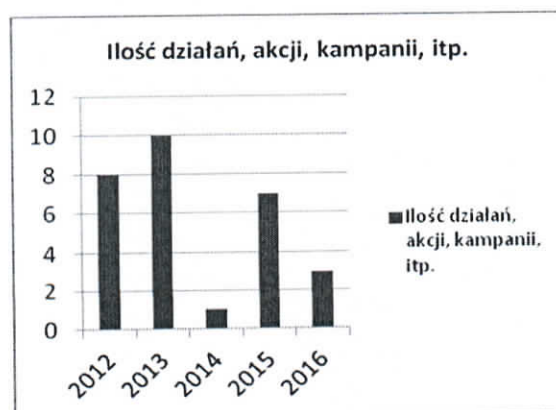
W 2015 roku liczba osób minimalnie wzrosła do roku ubiegłego: z 292 do 331 (78 Gmina Siemkowice, 33 Gmina Rząśnia, 19 Gmina Nowa Brzeźnica, 69 Gmina Sulmierzyce, 42 Gmina Pajęczno, 20 Gmina Strzelce Wielkie, 70 Gmina Działoszyn). Liczba działań również się zwiększyła: z 1 do 7 (1 Gmina Rząśnia, 6 Gmina Sulmierzyce).

Całkowita liczba osób objętych działaniem w 2016 roku wyniosła 245 (32 Gmina Kiełczygłów, 30 Gmina Siemkowice, 12 Gmina Rząśnia, 16 Gmina Nowa Brzeźnica, 21 Gmina Sulmierzyce, 40 Gmina Pajęczno, 46 Gmina Strzelce Wielkie, 48 Gmina Działoszyn), a ilość działań jakie podjęto to 3 (1 Gmina Kiełczygłów, 1 Gmina Sulmierzyce, 1 Gmina Pajęczno).

Wykres 12. Prowadzenie spraw dotyczących przemocy domowej.

Wykres 13. Prowadzenie spraw dotyczących Przemocy domowej.

Dane wykresu określającego liczbę osób objętych działalnością zespołów interdyscyplinarnych obrazują, że po roku 2012 wzrosła liczba osób objętych działaniem zespołów interdyscyplinarnych i utrzymuje się na podwyższonym poziomie. Na wykresie obrazującym ilość działań zrealizowanych w tym zadaniu widać tendencję spadową.

Tabela 9.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	111	8
2013	261	10
2014	292	1
2015	331	7
2016	245	3

10. Działania skierowane wobec sprawców przemocy. Zadanie realizowane było przez zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, policję, ośrodki zdrowia, szkoły.

Ogólna liczba osób objętych tym działaniem w 2012 roku wyniosła 82 (16 Gmina Pajęczno, 4 Gmina Nowa Brzeźnica, 6 Gmina Sulmierzyce, 10 Gmina Rząśnia, 18 Siemkowice, 8 Gmina Strzelce Wielkie, 10 Gmina Działoszyn, 10 Gmina Kielczygłów) natomiast ilość działań 7 (2 Gmina Siemkowice, 3 Gmina Pajęczno, 2 Gmina Kielczygłów).

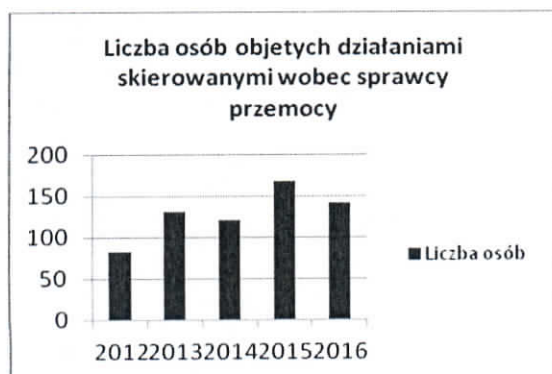
W roku 2013 całkowita liczba osób objętych działaniem wyniosła 131 (6 Gmina Strzelce Wielkie, 22 Gmina Sulmierzyce, 18 Gmina Działoszyn, 14 Gmina Nowa Brzeźnica, 19 Gmina Rząśnia, 24 Gmina Pajęczno, 12 Gmina Kielczygłów, 16 Gmina Siemkowice). Jest to znacznie większa liczba niż w roku ubiegłym. Ilość działań, akcji czy kampanii wyniosła 11 (4 Gmina Strzelce Wielkie, 4 Gmina Nowa Brzeźnica, 3 Gmina Siemkowice).

W roku 2014 udział brało 121 osób (22 Gmina Rząśnia, 10 Gmina Sulmierzyce, 37 Gmina Działoszyn, 14 Gmina Pajęczno, 22 Gmina Siemkowice, 16 Gmina Nowa Brzeźnica). Ilość działań jakie podjęto wyniosła 19 (1 Gmina Pajęczno, 9 Gmina Siemkowice, 6 Gmina Strzelce Wielkie, 3 Gmina Nowa Brzeźnica).

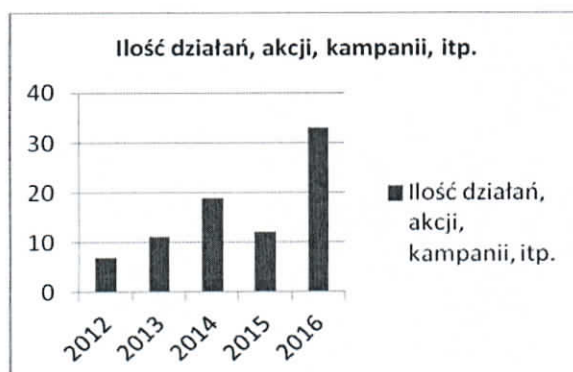
Liczba osób jaka została objęta działaniem w 2015 roku to 168 (20 Gmina Siemkowice, 14 Gmina Rząśnia, 18 Gmina Nowa Brzeźnica, 4 Gmina Sulmierzyce, 42 Gmina Pajęczno, 70 Gmina Działoszyn). Ilość działań wyniosła 12, w tym (8 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Pajęczno, 2 Gmina Strzelce Wielkie).

W 2016 roku ogólna liczba osób objętych działaniem wyniosła 141 (20 Gmina Kielczygłów, 30 Gmina Siemkowice, 6 Gmina Rząśnia, 16 Gmina Nowa Brzeźnica, 20 Gmina Sulmierzyce, 1 Gmina Pajęczno, 48 Gmina Działoszyn), a ilość działań 33 (10 Gmina Kielczygłów, 15 Gmina Siemkowice, 2 Gmina Nowa Brzeźnica, 6 Gmina Sulmierzyce).

Wykres 14. Działania skierowane wobec sprawcy przemocy.

Wykres 15. Działania skierowane wobec sprawcy przemocy.

Na wykresie obrazującym liczbę sprawców przemocy do których kierowano działania widać, że liczba ta była najmniejsza w roku 2012 po czym wzrosła i utrzymywała się na podobnym poziomie przez kolejne lata. Jeśli chodzi o ilość działań można założyć tendencję rosnącą.

Tabela 10.

Rok	Liczba osób	Ilość działań, akcji, kampanii, itp.
2012	82	7
2013	131	11
2014	121	19
2015	168	12
2016	141	33

11. Dane dotyczące procedury „Niebieskiej Karty”. Dane z: policja.

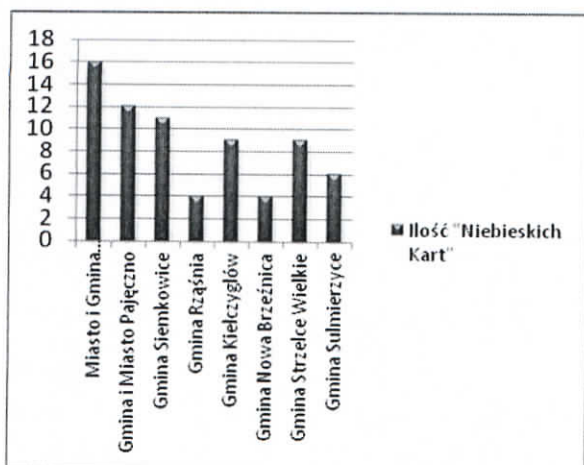
Na terenie powiatu pajęczańskiego w 2016 roku sporządzono 66 Niebieskich Kart, przeprowadzono 500 interwencji dotyczących przemocy w rodzinie. W 58 przypadkach ofiarami przemocy były kobiety, natomiast w 8 byli to mężczyźni. Ujawniono także 8 nieletnich sprawców, którzy przyczynili się do czynów karalnych.

Poniższa tabela oraz wykresy wykazują dane w rozbiciu na gminy powiatu pajęczańskiego:

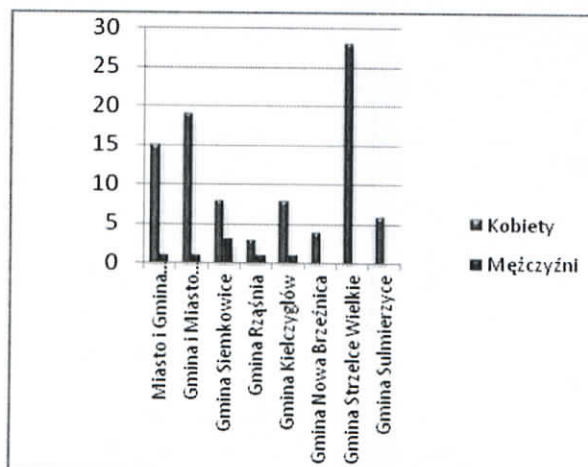
Tabela 11.

L.p.	Miasto i Gmina Działoszyn	Gmina i Miasto Pajęczno	Gmina Siemkowice	Gmina Rząśnia	Gmina Kielczygłów	Gmina Nowa Brzeźnica	Gmina Strzelce Wielkie	Gmina Sulmierzyce
Ilość „Niebieskich Kart”	16	12	11	4	9	4	9	6
Ilość ofiar	16 (15 kobiet, 1 mężczyzna)	20 (19 kobiet, 1 mężczyzna)	11 (8 kobiet, 3 mężczyzn)	4 (3 kobiety, 1 mężczyzna)	9 (8 kobiet, 1 mężczyzna)	4 (kobiety)	28 (kobiety)	6 (kobiety)

Wykres 16. Ilość założonych „Niebieskich Kart” na terenie powiatu pajęczańskiego.

Wykres 17. Ilość ofiar przemocy Na terenie powiatu pajęczańskiego.

Na podstawie wyżej przedstawionych danych widać, że największy problem z przemocą w rodzinie w roku 2016 występował w gminie Strzelce Wielkie (28 pokrzywdzonych), gminie Pajęczno (20 pokrzywdzonych), gminie Działoszyn (16 pokrzywdzonych), w gminach Siemkowice (11 pokrzywdzonych) i Kiełczygłów (9 pokrzywdzonych) poziom jest nieco niższy, najmniej zdarzeń przemocowych zaistniało w gminach Rząśnia oraz Nowa Brzeźnica (w każdej gminie po 4 pokrzywdzonych).

Najwięcej zarejestrowanych „Niebieskich Kart” odnotowano w gminie Działoszyn (16 „Niebieskich Kart”), następnie w podobnej ilości cztery gminy: gmina Pajęczno (12 „Niebieskich Kart”), gmina Siemkowice (11 „Niebieskich Kart”) i gminy Kiełczygłów i Strzelce Wielkie (po 9 „Niebieskich Kart”), najmniejsza ilość realizowanych „Niebieskich kart” gmina Sulmierzyce (6 „Niebieskich Kart”) oraz Rząśnia i Nowa Brzeźnica (po 4 „Niebieskie Karty”).

Powyższe dane dot. procedury niebieskiej karty można odnieść do badań przeprowadzonych w roku 2014 na zlecenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej („Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy – raport z badań ogólnopolskich. Wyniki tych badań (na próbie 3000 osób) wynika, że 73,4%-88,5 % osób dotkniętych przemocą (w tym przemocą wobec dzieci) nie występuje i nie korzysta z żadnych form pomocy. Kilkunastu procentowy odsetek osób zgłasza sprawy do Policji, a niewielki odsetek korzysta z innych form pomocy. Równocześnie aż 73,6% sprawców przemocy wskazało, że w dzieciństwie było ofiarami przemocy w rodzinie. Wskazane wyżej badanie oraz inne wcześniej przedstawione dane zebrane z terenu powiatu, potwierdzają, że nadal faktyczna skala zjawiska występowania przemocy w rodzinie nie jest jednoznacznie rozpoznana. Liczba założonych Niebieskich Kart, czy działań zespołów interdyscyplinarnych nie odzwierciedlą w sposób właściwy faktycznej skali zjawiska stosowania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Pajęczańskiego, będą to jedynie dane, które tylko częściowo opisują zjawisko, można jedynie na tej podstawie wysnuć założenie, że skala zjawiska stosowania przemocy jest większa od tej części, którą udało się zdiagnozować i opisać.

Zjawisko przemocy dotyczy osobistych sfer człowieka, dlatego też pozyskanie precyzyjnych danych mówiących o skali zjawiska jest niezmiernie trudne, ponieważ domowników dotkniętych przemocą łączą więzi rodzinne z osobą stosującą przemoc. Te powiązania, zaburzone przez przemoc, powodują rodzaj uwikłania, które utrudnia szukanie skutecznej pomocy, a nawet przyznanie się do faktu

doznawania przemocy. Z pewnością więc nadal jest to problem społeczny o dużym nasileniu, wymagający długofalowych interdyscyplinarnych działań wielu instytucji, których celem działania winno być dalsze dążenie do minimalizowania zjawiska przemocy i niwelowania skutków, które niesie ona ze sobą.

VI. ANALIZA SWOT

Analiza powyższych danych dotyczących zjawiska przemocy i realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie za lata 2012 – 2016, założenia wynikające z Programów i Strategii wyższego rzędu, w tym krajowego i wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Strategii Rozwoju Powiatu Pajęczańskiego oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Pajęczańskiego na lata 2016 – 2025 były podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagrożeń strategicznych dla realizacji założeń Programu. Pozwoliło to również zidentyfikować mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia jakie stoją przed instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie zjawisku przemocy.

Mocne strony :

1. Dobrze rozwinięta współpraca jednostek powiatowych z gminnymi jednostkami pomocy społecznej
2. Sprawnie działające jednostki odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne
3. Doświadczona i wykwalifikowana kadra pomocy społecznej
4. Umiejętność szybkiego reagowania właściwych służb w sytuacjach kryzysowych
5. Efektywna działalność Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych
6. Zapewnianie dostatecznych środków finansowych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych
7. Prowadzenie profilaktyki w obszarze zjawiska przemocy i uzależnień przez instytucje oświatowe i pomocowe
8. Działalność GKRPA

Słabe strony :

1. Trudności w dostępie do wyspecjalizowanej pomocy i terapii
2. Brak Ośrodka Interwencji Kryzysowej
3. Niedostateczne wsparcie osób doznających przemocy, współuzależnionych w szczególności brak dostępu do specjalistycznej długofalowej terapii
4. Ograniczone działania skierowane do sprawców przemocy domowej
5. Znacząca liczba rodzin dysfunkcyjnych, w tym z problemem przemocy, wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej
6. Stale występujące zjawisko alkoholizmu i przemocy domowej
7. Bierna postawa osób korzystających z pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów

Szanse :

1. Zwiększenie dostępności do wsparcia specjalistycznego
2. Zintensyfikowane działania na rzecz ofiar i sprawców przemocy
3. Poszerzenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspierania prawidłowego funkcjonowania rodzin i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym
4. Zwiększenie oferty sposobów spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież
5. Wzrost efektywności i skuteczności działań na rzecz osób uzależnionych
6. Wzrost identyfikacji i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
7. Lepiej przeszkolona kadra pracowników pomocy społecznej

8. Zwiększanie świadomości lokalnej społeczności dot. zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych

Zagrożenia:

1. Pogorszenie się współpracy pomiędzy powiatowymi i gminnymi jednostkami pomocy społecznej
2. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych
3. Niechęć przed ujawnianiem zdarzeń przemocy domowej i rówieśniczej w wymiarze społecznym i indywidualnym
4. Trudna sytuacja gospodarcza i stagnacja lokalnego rynku pracy
5. Utrwalanie bierności zawodowej w rodzinach osób długotrwale bezrobotnych
6. Niedostateczne zabezpieczenie finansowe zadań pomocy społecznej
7. Wypalenie zawodowe kadry pomocy społecznej

Na podstawie wcześniej przedstawionych danych oraz powyższej analizy opracowano zapisy Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar w przemocy w rodzinie z wieloletnim horyzontem czasowym. Zadaniem Programu jest przedstawienie szerokiego spektrum działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz prowadzenia profilaktyki w celu podnoszenia świadomości społecznej o przyczynach i skutkach stosowania przemocy w rodzinie, promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechniania informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Program ma charakter uniwersalny z uwzględnieniem działań w sferze najważniejszych obszarów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Metody i narzędzia realizacji celów Programu będą miały zastosowanie wobec wszelkich działań realizowanych na terenie powiatu, podejmowanych przez różnorodne instytucje i organizacje; obejmuje wszelką aktywność zaliczaną do dziedziny przeciwdziałania stosowania przemocy. Opracowany Program, biorąc pod uwagę cele wynikające z programów i strategii nadrzędnych oraz zdiagnozowane potrzeby, kładzie nacisk głównie na prowadzenie wczesnej profilaktyki oraz szeroko rozumiane zadania poradnictwa i terapii w sytuacji zaistnienia zdarzeń przemocowych. Głównym celem będzie zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu. Cel ten został podzielony na cztery cele szczegółowe, do których przyporządkowano zadania do zrealizowania. W ramach zadań wskazano konkretne do wykonania działania, które realizowane będą przez szereg instytucji o zasięgu lokalnym i powiatowym.

VII. CELE PROGRAMU- SPOSÓB REALIZACJI I WSKAŹNIKI

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Pajęczańskiego.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zwiększenie ilości działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Usprawnienie udzielanego wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Wzmocnienie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.

Cel 4: Podniesienie jakości udzielanego wsparcia i poprawa dostępności do informacji nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Cel 1. Zwiększenie ilości działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie	Działania	Realizator	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Profilaktyka środowiska uczniowskiego.	<p>1. Prowadzenie zajęć i spotkań opartych na informacji oraz edukacji w celu zapobiegania przemocy.</p> <p>2. Uczestnictwo w programach i akcjach międzyszkolnych, lokalnych i krajowych dot. profilaktyki.</p> <p>3. Prowadzenie programów i akcji profilaktycznych w szkole.</p> <p>4. Wspieranie nieagresywnych form organizacji spędzania czasu wolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Ośrodki Pomocy Społecznej • Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Zespoły interdyscyplinarne • Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie • Sąd Rejonowy w Wieluniu • Prokuratura Rejonowa w Wieluniu • Służba Zdrowia • Instytucje oświaty, kultury i sportu • Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe 	<p>Ilość zajęć, spotkań,</p> <p>Ilość osób.</p> <p>Ilość programów i akcji</p>	2017 –2021
2. Edukacja społeczna dorosłych.	<p>1. Organizowanie zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla rodziców i dorosłych.</p> <p>2. Zwiększanie dostępności do poradnictwa i zajęć psycho-edukacyjnych podnoszących umiejętności wychowawcze.</p>			

Cel 2. Usprawnienie udzielanego wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zadanie	Działania	Realizator	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Polepszenie dostępu do poradnictwa.	<p>1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Wsparcie prawne oraz psychologiczne osób doznających przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Ośrodki Pomocy Społecznej • Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Zespoły interdyscyplinarne • Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie • Sąd Rejonowy w Wieluniu • Prokuratura Rejonowa w Wieluniu • Służba Zdrowia • Starostwo Powiatowe • Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe 	<p>Ilość osób, rodzin</p> <p>Ilość spotkań.</p> <p>Ilość wniosków.</p>	2017- 2021
2. Wsparcie osób doznających przemocy.	<p>1. Zorganizowanie spotkań terapeutycznych, spotkania dla rodzin, grup zagrożonych.</p> <p>2. Zorganizowanie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w formie miejsc w ośrodkach wsparcia.</p> <p>3. Objęcie rodziny wsparciem asystenta.</p>			

3. Podniesienie poziomu współpracy między instytucjami	<p>1. Udzielanie pomocy w formie pokierowania do odpowiedniej placówki.</p> <p>2. Pozyskiwanie informacji oraz wnioskowanie o podjęcie działań, w tym wnioski do Sądu o wgląd, do Policji, Prokuratury itp.</p>			
--	---	--	--	--

Cel 3. Wzmocnienie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.

Zadanie	Działania	Realizator	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę.	<p>1. Izolacja sprawców przemocy od osób krzywdzonych.</p> <p>2. Realizacja procedury Niebieskiej Karty.</p> <p>3. Prowadzenie spraw przez zespoły interdyscyplinarne.</p> <p>4. Prowadzenie spraw przez gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Ośrodki Pomocy Społecznej • Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Zespoły interdyscyplinarne • Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie • Sąd Rejonowy w Wieluniu • Prokuratura Rejonowa w Wieluniu • Służba Zdrowia 	<p>Ilość osób</p> <p>Ilość spraw</p> <p>Ilość interwencji</p> <p>Ilość niebieskich kart.</p> <p>Ilość działań</p> <p>Ilość posiedzeń prowadzonych przez zespoły i komisje.</p> <p>Ilość osób uczestniczących w programie.</p>	2017 - 2021
2. Działania skierowane wobec sprawcy przemocy.	<p>1. Propagowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych.</p> <p>2. Praca z osobą stosującą przemoc (w tym: pogadanki, pouczenia).</p> <p>3. Działania podejmowane w przypadku podejrzenia</p>			

	stosowania przemocy oraz interwencje (w tym interwencje policji)			
--	--	--	--	--

Cel 4. Podniesienie jakości udzielanego wsparcia i poprawa dostępności do informacji nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Zadanie	Działania	Realizator	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Zwiększenie dostępności do informacji dot. przeciwdziałani u przemocy.	1. Prowadzenie bazy informacji dot. danych instytucji udzielających wsparcia. 2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy wsparcia dla osób doświadczających przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Ośrodki Pomocy Społecznej • Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Zespoły interdyscyplinarne • Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie • Sąd Rejonowy w Wieluniu • Prokuratura Rejonowa w Wieluniu • Służba Zdrowia 	<p>Ilość osób</p> <p>Ilość działań</p>	2017- 2021
2. Wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy.	1. Uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, warsztatach osób zajmujących się problematyką przemocy.			

VIII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Podjęmowane w ramach realizacji celów działania mają w przeważającej większości charakter ciągły, będą występować rokrocznie. Część działań uzależniona od zapotrzebowania np. działanie 2.2.2., czy 3.2.1, może występować nieregularnie, a intensywność działań, szczególnie działania w zadaniach 2.2, 2.3, 3.1. i 3.2, uzależniona będzie od zaistnienia faktycznych zdarzeń przemocowych. W Programie, określono cztery podstawowe obszary działań, wyodrębniono też grupy odbiorców:

- A. Profilaktyka i edukacja społeczna – działania obszaru kierowane do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
- B. Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy – działania obszaru kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych).

- C. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc – działania obszaru kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- D. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – działania obszaru kierowane do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również do właściwych służb zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomoc osobom dotkniętym przemocą, a także skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych, w tym realizatorów założeń Programu, są nimi przede wszystkim: jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej, w tym prokuratura oraz sądy powszechne, które winny podejmować działania we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, w ramach komplementarności oddziaływania, co jest warunkiem większej skuteczności w osiągnięciu założonego celu.

IX. MONITORING

Monitoring programu będzie prowadzony przez cały okres realizacji. Będzie to stały proces, celem którego będzie pozyskanie informacji od realizatorów na temat prowadzonych działań wynikających z programu na podstawie zawartych w programie wskaźników. Monitoring będzie obejmował ocenę stopnia realizacji określonych celów szczegółowych, które przyczynią się do osiągnięcia celu głównego jakim jest: „Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Pajęczańskiego.”

Monitoring będzie koncentrował się na następujących działaniach:

- zebranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych ;
- coroczne przygotowanie sprawozdania dotyczącego realizacji Programu;
- w wypadku zaistnienia potrzeby przygotowanie odpowiednich zmian w Programie i ich wdrożenie;
- po zakończeniu realizacji przyjętego na lata 2017-2021 Programu podsumowanie zrealizowanych celów szczegółowych i celu głównego, w ramach corocznego sprawozdania.

Program ma charakter otwarty i może w miarę potrzeby zostać zaktualizowany, np. w wypadku pojawiających się istotnych nowych form przemocy i metod zapobiegania.

X. ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy jest zjawiskiem skomplikowanym, wymagającym wielotorowego oddziaływania szeregu instytucji i podmiotów. Wymaga zaangażowania szerokiego spektrum osób i instytucji, interdyscyplinarności działań, by bardziej skutecznie zapobiegać temu niekorzystnemu zjawisku oraz minimalizować jego skutki społeczne.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie nakreśla cele i działania, które należy zrealizować, aby skutecznie zapobiegać narastaniu zjawiska przemocy na terenie powiatu. Powodzenie realizacji celów programu zależeć będzie od współpracy i zaangażowania instytucji, służb i organizacji działających w szeroko rozumianej sferze przeciwdziałania zjawisku przemocy. Poszczególne działania powinny być dobrze zorganizowane i obejmować profilaktykę, interwencję oraz działania wspierające. Realizacja programu powinna poprzez usprawnienie systemu przeciwdziałania przemocy wpływać przede wszystkim na poprawę stanu bezpieczeństwa życia codziennego rodziny, ograniczać zjawisko przemocy i towarzyszących mu innych niekorzystnych zjawisk oraz poprawiać ogólną kondycję rodzin.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Pajęczańskiego

Violetta Wanat-Sobczak